

Ο Σύλλογος Διδασκόντων που νοιιάζεται και συνεργάζεται

Αλεξάνδρα Χ. Κουλουμπαρίση

Επίτιμη Σύμβουλος Π.Ι.

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σκοπός της σημερινής συνάντησης

1. Να οριστούν οι παράμετροι που επηρεάζουν το σχολικό κλίμα και τον τρόπο λειτουργίας του Συλλόγου Διδασκόντων (ΣΔ).
2. Μέσα από Μελέτες Περίπτωσης να διαμορφωθεί μια πιο σαφής εικόνας κάθε παραμέτρου.
3. Να καταδειχθεί η θετική αλληλεξάρτηση μεταξύ της ουσιαστικής συνεργασίας και της καλλιέργειας ενός κλίματος του “ανήκειν” και του “προσφέρειν”.

Σχολείο

- Μαθητές, (και η οικογένειά τους βλ. Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων)
- Διδάσκοντες (βλ. Σύλλογος Διδασκόντων) και
- Οργανωτικός συντονιστής: η Διευθύντρια / ο Διευθυντής - Υποδιευθυντής/ Υποδιευθύντρια

Σκοπός του σχολείου

- Η ακαδημαϊκή πρόοδος όλων των μαθητών και η παιδεία τους: ηθική, συναισθηματική και κοινωνική.
- Πρώτα ο μαθητής.

Πλαίσιο Καθηκόντων

The diagram consists of a large yellow rectangular area. Three arrows originate from the top of this area and point downwards to three colored boxes. A green arrow points to a green box on the left. A red arrow points to an orange box at the bottom right. A blue arrow points to a blue box on the right side. The boxes contain text describing different levels of the framework.

1. Θεσμικό Πλαίσιο

ν. 1566/85, ΦΕΚ 1340/2002,
ν 4547/18, Εφαρμοστική
11-1-2019

2. Εθνική Πρακτική

3. Συλλογική αντίληψη / Προσωπική αντίληψη, θεωρία και πράξη (Σχολικό Κλίμα)

Το θεσμικό πλαίσιο

- Με πρωτοβουλία και καθοδήγηση από την Διευθύντρια / τον Διευθυντή προβλέπει συνεργασία στον ΣΔ με συνεδριάσεις τουλάχιστον 4 φορές τον χρόνο και άλλες 3 συνεδριάσεις υποχρεωτικά σε επίπεδο Σχολικού Συμβουλίου με μέλη ΔΣ του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων και εκπρόσωπο της ΤΑ στη σχολική επιτροπή (άρθρο 51, ν1566/85).
- Για την εύρυθμη λειτουργία και την ανάπτυξη της σχολικής μονάδας.
- Για την προαγωγή της μάθησης και της ανάπτυξης των μαθητών.
- Προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.
- Πρακτικά θέματα (π.χ. Χριστογεννιάτικο Bazar).

2. Εθιμική Πρακτική

- Επηρεάζει και δημιουργεί συζητήσεις για:
- Διδακτικό - εργασιακό ωράριο
 - Άρθρο 17 ΦΕΚ 1340 “Παραμένουν πέρα από το ωράριο διδασκαλίας τους για να προσφέρουν και άλλες υπηρεσίες που συνδέονται με το εκπαιδευτικό τους έργο. Τις υπηρεσίες αυτές αναθέτει ο /η Δ.
- Ωρολόγιο Πρόγραμμα (κενά , τετράωρα)
- Συζητήσεις για τη συνοδεία Μ σε εξωσχολικές δράσεις και για την αναπλήρωση ωρών.
- Ρόλοι / καθήκοντα (π.χ. οργάνωση εορτών, επισκέψεων, διαχείριση συντήρησης κτιρίων, βιβλιοθήκη, Πρακτικά, My School κτλ).
- Προσωπική δέσμευση, υπευθυνότητα και [Λογοδοσία](#)

3. Συλλογική και προσωπική θεωρία

- που επηρεάζεται από:
- τη σχολική κουλτούρα,
- τον τρόπο οργάνωσης και διοίκησης της ηγεσίας και ηγετικής ομάδας του σχολείου,
- την πρότερη εμπειρία,
- τις γνώσεις και αντιλήψεις του Ε για το τι “Επιτρέπεται” και τι “Όχι”

Σκοπός της σημερινής συνάντησης

1. Να οριστούν οι παράμετροι που επηρεάζουν το σχολικό κλίμα και τον τρόπο λειτουργίας του ΣΔ.
2. Μέσα από Μελέτες Περίπτωσης να διαμορφωθεί μια πιο σαφούς εικόνας κάθε παραμέτρου.
3. Να καταδειχθεί η θετική αλληλεξάρτηση μεταξύ της ουσιαστικής συνεργασίας και της καλλιέργειας ενός κλίματος του “ανήκειν” και του “προσφέρειν”.

Το Σχολικό Κλίμα (βλ. Anderson, 1982)

-
- “Σε μία σχολική μονάδα, το σχολικό κλίμα είναι το ανάλογο της προσωπικότητας για ένα άτομο”.
- “Είναι η διαπροσωπική ζωή των μελών του σχολείου. Ο τρόπος που τα άτομα αντιλαμβάνονται και νιώθουν για τις σχέσεις τους και το επίπεδο συνεργασίας τους στο σχολείο”. (Κουτούζης, 2012)

Σχολικό Κλίμα (Anderson, 1982 · Κουτούζης, 2012)

Οργανωτικό Κλίμα	ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	
	Οικολογία	Υλικο-τεχνική υποδομή, μέσα, παροχές ανεξάρτητες των μελών.
	Οργανωσιακή δομή και διοίκηση	Τρόπος άσκησης της διοίκησης -Προσωπικότητες και χαρακτηριστικά τους. Νόμοι, κανόνες, όρια (ΕΞ/ΕΣ).
Ατμόσφαιρα	Κουλτούρα (ψυχο-κοινωνικά χαρακτηριστικά)	Γνώσεις, σύστημα στάσεων και αντιλήψεων, ο τρόπος που τα άτομα νοηματοδοτούν τη ζωή τους στο σχολείο (προσωπικές ερμηνείες). Όλοι μας προσδοκούμε και επενδύουμε με τον δικό μας μοναδικό τρόπο στον εργασιακό μας χώρο.
	Παιδαγωγικό-Διδακτικό Περιβάλλον	Διδακτικές προσεγγίσεις - Καινοτομίες - Αλληλεπιδράσεις

5 Αρχές συνεργασίας για ένα αίσθημα “του ανήκειν” (Johnson & Johnson, 2014)

1. Δεξιότητες επικοινωνίας (π.χ. ακούω με βλεμματική επαφή).
2. Θετική αλληλεξάρτηση (π.χ. εξαρτάται από τη συνεργασία μηχανικού και εκπαιδευτικού η υλοποίηση ενός σχεδίου μαθήματος).
3. Παρωθητική αλληλεπίδραση (π.χ. οι παρέες φτιάχνουν ιστορία).
4. Ανάληψη ρόλων, υπευθυνότητων (π.χ. λογοδοσία) και αναγνώρισης.
5. Συζητήσεις αναγνώρισης και βελτίωσης.

Μελέτες Περίπτωσης

Σύλλογος Διδασκόντων : Ποιος έχει προτεραιότητα;

Δάσκαλοι τάξεων & Ολοήμερο

- Μόνιμοι
- Αναπληρωτές

Ειδικότητες

- Γνωστικών αντικειμένων (2-3)
- Ειδικής αγωγής
- ΖΕΠ

ΧΡΟΝΟΣ: η ανελαστική μεταβλητή

Διδακτικό ή εργασιακό ωράριο;

1. “Εγώ έχω τελειώσει το μάθημά μου και φεύγω τώρα. Καλό μεσημέρι σε όλους”.
2. “Έχω μάθημα μέχρι τις 12:20μμ. Μετά σχολάω. Ποιος θα έρθει να με αντικαταστήσει στο θέατρο που θα είναι τα παιδιά;”

Ωρολόγιο Πρόγραμμα: Ο μεγάλος γρίφος

Εκπαιδευτικός Χ

- Γιατί η Z έχει δύο τετράωρα; Είναι δυνατόν;

Εκπαιδευτικός Ψ

- Είναι γνωστή της Δ από τη Σχολή. Γιαυτό.

Οι άνθρωποι

Παιδαγωγική συνεδρίαση

1. Ποιος εισηγείται;
2. Ποια είναι **συνήθως** τα θέματα;
 - (α) πρακτικά (γιορτές, εφημερίες, συνεργασία με ΣΓΚ, κτλ)
 - (β) παιδαγωγικά: μέθοδοι διδασκαλίας, μέσα διδασκαλίας, μαθητές με δυσκολίες, πρόσφυγες
 - (γ) σχέσεις με μαθητές,
 - (δ) σχέσεις με γονείς,
 - (ε) σύνδεση πρωινού σχολείου με: - τμήμα ένταξης, - ολοήμερο και ειδικότητες
3. Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Οι παρέες γράφουν τη δική τους ιστορία

1. “Καθόμαστε μια ομάδα μετά τις 13:15 μμ και τρώμε παρέα. Έχουμε δωρεάν γεύματα στο σχολείο μας. Είναι η ώρα που χαλαρώνουμε 4-5 δάσκαλοι και λέμε τα νέα μας και τα διδακτικά μας σχέδια”.
2. “Μια παρέα 3-4 μέναμε μετά τις 14:00μμ και συζητούσαμε για διδακτικές καινοτομίες και συνεργασίες σε επίπεδο τάξεων και τμημάτων. Ήμασταν οι γραφικοί. Κανένας δεν μας ρώτησε [ποτέ τι κάνουμε. Ούτε ο Διευθυντής. Τώρα που έφυγε η Μαρία, δεν συναντιόμαστε πια.”

Η Διευθύντρια / Ο Διευθυντής

- Ο ρόλος του: το θεσμικό πλαίσιο τον καλύπτει;
- Εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου: θέσεις ή σχέσεις με Ε, Γ, Μ;
- Είναι σημαντικό να τηρεί όλα για όλους. Να είναι σταθερός. Όταν δεν είναι τυπικός
- Δημόσια αναγνώριση;
- Πόσο χρόνο αφιερώνει για κάθε Ε; Διασταυρώνεται στους διαδρόμους;
- Τι κάνει με τις απαιτήσεις γονέων;
- Τι γίνεται με τους Ε που αρνούνται υπευθυνότητες; π.χ. “Χάλασε το μελάνι, να το πούμε στον / στην (αλλά εμείς οι ίδιοι δεν κάνουμε τίποτε).
- Ποιος θα εξηγήσει στον υποψήφιο τον ρόλο του Ε πριν να δουλέψει ή μόλις αρχίσει να δουλεύει στο σχολείο;

Λογοδοσία

- Κατά την Crehan (2019: 283) λογοδοσία (accountability) σημαίνει
- **“να μπορώ να παρέχω υπεύθυνα τεκμηριωμένες απαντήσεις για το έργο μου”**.
- Η λογοδοσία των εκπαιδευτικών **στον Καναδά** δεν έχει την αίσθηση **“της απολογίας”**, όπως συμβαίνει **στην Αγγλία**, αλλά αντιθέτως ενέχει τον χαρακτήρα
- **“της τοποθέτησης με επαγγελματισμό και ασφάλεια”**.

ΠΗΓΗ: Crehan Lucy (2019) Φυτώρια Ευφυΐας. Ηράκλειο: ΠΕΚ

Συνεδριάσεις

Οι τακτικές συνεδριάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων πραγματοποιούνται ύστερα από πρόσκληση του προέδρου:

- α) πριν από την έναρξη της διδασκαλίας των μαθημάτων (1-11 Σεπτεμβρίου),
- β) στο τέλος κάθε τριμήνου,
- γ) μετά τη λήξη της διδασκαλίας των μαθημάτων (15-21 Ιουνίου).

Βιβλιογραφία

- Anderson, Carolyn, S. (1982) The Search for School Climate: A Review of the Research. *Review of Educational Research*, 52(3): 368-420.

<https://ny24000991.schoolwires.net/cms/lib03/NY24000991/Centricity/Domain/11/review%20of%20research%20on%20school%20climate%201987%20pdf.pdf>.

- Crehan, L. (2019) *Φυτώρια Ευφυΐας*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης
- Johnson, D. & Johnson, R. (2014) *Assessing Students in Groups*. Alexandria: Corwin.
- Κουτούζης Μ. Διοίκηση - Ηγεσία - Αποτελεσματικότητα: Αναζητώντας πεδίο εφαρμογής στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα στο Παπαδιαμαντάκη Π. & Καρακατσάνη Δ., (επ), *Σύγχρονα ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής. Αναζητώντας το νέο σχολείο*, Επίκεντρο, 2012.